

ความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR
ของภาคเอกชน อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม
THE COOPERATION OF PRIVATE SECTORS TO DRIVE SUSTAINABLE
DEVELOPMENT GOALS WITH CSR METHOD IN SAMPRAN DISTRICT
NAKHON PATHOM PROVINCE

พระมหาจักรกฤษ ทินนปญโญ (โกติรัมย์)

Phramaha Chakkrit Dinnapanyo (Kotiram)

เดชา กัปโก

Decha Kuppko

พระสุธีรัตนบัณฑิต

Phrasuthiratanapundit

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

E-mail : chakkrit290634@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR ของภาคเอกชน อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม” มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อศึกษาความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR ของภาคเอกชน อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม 2) เพื่อศึกษาถึงกระบวนการในการดำเนินการความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR ของภาคเอกชน อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม 3) เพื่อวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR ของภาคเอกชน อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือ พระสังฆาธิการ เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ ผู้นำชุมชน บุคลากรของหน่วยงานภาคเอกชน อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม รวมทั้งสิ้นจำนวน 15 รูป/คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้ทราบถึงปัญหา สาเหตุและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เชื่อมโยงให้ได้แนวทางการแก้ไขปัญหาความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR ของภาคเอกชน

ผลการวิจัยพบว่า ความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR ของภาคเอกชนเชื่อมโยงกันเป็นส่วนหนึ่งคือการคิดของผู้นำ โดยเน้นคำว่า “บวร” โดยการดำเนิน

กิจกรรมอย่างเป็นระบบเพื่อตอบสนองต่อสังคมซึ่งเป็นหลักสำคัญของภาคเอกชน มีการรับฟังข้อมูลและความคิดเห็นจากบุคคลอื่น อีกทั้งการทำประชาพิจารณ์ต่อการดำเนินกิจการเพื่อป้องกันมิให้เกิดผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม การสร้างความร่วมมือระหว่างภาคเอกชนกับชุมชนนั้นเป็นเรื่องการสร้างความสัมพันธ์และการเข้าถึงชุมชนที่จะมองเห็นถึงประโยชน์ที่ภาคเอกชนนั้นนำเข้ามา นับเป็นการยอมรับของชุมชนที่มีความคาดหวังต่อการดำเนินงานของภาคเอกชน ความร่วมมือของภาคเอกชนเป็นความร่วมมือที่มีมาอย่างต่อเนื่องจากการช่วยเหลือชุมชน จึงมีการผลักดันให้เกิดกระบวนการของกิจกรรมไปยังหลักของ CSR ให้เกิดอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน กระบวนการในการดำเนินการความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR ของภาคเอกชนนั้นภาครัฐจะมีการประชุมกันทุกเดือนโดยเชิญเจ้าหน้าที่องค์กรภาครัฐ และภาคเอกชนเข้ามาประชุมมีมติร่วมกันพัฒนาศักยภาพพนักงานในองค์กรด้วยการอบรม สำรวจชุมชนถึงปัญหาและความต้องการสิ่งที่รับผิดชอบต่อไปคือกระบวนการสร้างความเข้าใจกับประชาชนในชุมชน เมื่อสองฝ่ายเข้าใจกันแล้วผลที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือทั้งในส่วนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมประเพณี หรือคุณภาพชีวิตสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในเกือบทุกมิติ โดยพัฒนากระบวนการมาจากหลักของการวิเคราะห์บริษัท นั่นก็คือหลัก SWOT ซึ่งถือเป็นเทคนิคการวิเคราะห์ระบบการดำเนินการให้เกิดความทันสมัยอยู่ตลอดเวลา มีการวัดผลให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ปรับปรุงความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด ด้วยการพัฒนาความรู้ที่เชื่อมโยงกระบวนการทุกขั้นตอนเข้าด้วยกันจากบ้าน ชุมชน สังคม โรงเรียน บริษัท และภาครัฐ โดยที่ไม่ส่งผลกระทบซึ่งกันและกัน ผู้บริหารส่วนหนึ่งยังมองงาน CSR จากกรอบความคิดเรื่อง ต้นทุน-ผลประโยชน์ระยะสั้นในหลายบริษัท งาน CSR ถูกจัดรวมไว้เป็นส่วนหนึ่งของแผนกต่าง ๆ แทนที่จะมีส่วนงานรับผิดชอบโดยตรง ทำให้ต้องแบ่งบุคลากรที่ทำงานด้านนั้น ๆ มารับผิดชอบงาน CSR ซึ่งบุคลากรเหล่านี้ส่วนใหญ่จะไม่เข้าใจในเนื้อหา งาน CSR จริง ส่งผลให้กิจกรรมด้าน CSR ออกมาในเชิงลบมากกว่าจะเป็นการเข้าไปช่วยแก้ไขบรรเทาปัญหาในสังคมอย่างจริงจัง อีกทั้งปัญหาการพูดคุยกับชุมชนที่ไม่แนชัดการสื่อสารถ่ายทอดวัตถุประสงค์เกิดความคลาดเคลื่อนทำให้ชุมชนไม่เข้าร่วมมือในการขับเคลื่อนกิจกรรมนั้น ๆ อุปสรรคสำคัญอีกประการหนึ่งของการทำโครงการ CSR ที่พนักงานบริษัทต้องลงไปทำกิจกรรมร่วมกับคนในชุมชน คือ ความยากลำบากในการสื่อสารให้ชุมชนเข้าใจว่าบริษัทมีเจตนาที่ดีที่ต้องการเข้ามาช่วยเหลือ ชุมชนกับบริษัทที่อยู่ในชุมชนจะต้องหันหน้าเข้าหากันไม่ว่าจะเป็นตอนที่ไม่มีปัญหาหรือไม่มีปัญหา ควรหมั่นพูดคุยทำความเข้าใจกันอยู่เสมอ รัฐต้องเสริมสร้างจิตสำนึกให้เกิดขึ้นกับประชาชนทั่วไปอย่างต่อเนื่องและแพร่หลาย เป้าหมายในการพัฒนาชุมชนสำคัญที่สุดต้องไปค้นหาข้อเท็จจริงว่าในพื้นที่ชุมชนที่เขาต้องการมากกว่าการที่เราอยากจะให้เขา เพราะฉะนั้นการที่ดีที่สุดการสร้างความร่วมมือ การปรึกษาหารือทำความเข้าใจร่วมกันกำหนดเป้าหมายร่วมกันเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

คำสำคัญ : ความร่วมมือ, การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน, หลัก CSR

Abstract

The findings are concluded as follows: The cooperation of private sector to drive sustainable development goals with CSR method in Sampran District Nakhon Pathom Province has 3 objectives: 1) to study the cooperation of private sector to drive sustainable development goals with CSR method in Sampran District Nakhon Pathom Province 2) to study the process of implementing the cooperation of private sector to drive sustainable development goals with CSR method in Sampran District Nakhon Pathom Province 3) to analyze problems, obstacles and suggestions for The cooperation of private sector to drive sustainable development goals with CSR method in Sampran District Nakhon Pathom Province. This research is a qualitative research. The key informant is Sangha Administrative Officer Officials of government agencies, community leaders, personnel of private sector agencies, Sampran District, Nakhon Pathom Province A total of 15 person collected data by in-depth interviews. To know the problem The causes and factors that are related to drive the to the cooperation to drive sustainable development goals with CSR method . The data are then analyzed and synthesized to the cooperation of private sector to drive sustainable development goals with CSR method.

The research found that: The cooperation of private sector to drive sustainable development goals with CSR method is partly linked to the thinking of leaders by emphasizing the words "Bowon" by systematically implementing activities in response to society which is method of the private sector Listening to information and opinions from other people And conducting public hearings on business operations to prevent impacts on society and the environment The creation of a partnership between the private sector and the community is about building relationships and community access to see the benefits that the private sector brings. It is a recognition of the community that has expectations for the operation of the private sector. The cooperation of the private sector is a continuous cooperation from the community. Therefore pushing forward the process of activities to the of CSR method for continuous and sustainable development. The process of implementing the cooperation of private sector to drive sustainable development goals with CSR method. The public sector will have a community every month by inviting government organization officials. And the private sector came into the community with a joint resolution Develop the potential of employees in the organization by training Explore the community about

problems and needs. The next responsibility is the process of creating understanding with people in the community. When the two parties understand each other, the result of cooperation both in education, religion and culture or quality of life, environment In almost every dimension By developing the process from the core of the company analysis That is the SWOT method, which is considered a technique to analyze the operation system to be up-to-date at all times. There is a measure to achieve operational efficiency. Improve success according to the set goals. By developing knowledge that connects every step of the process from home, community, society, school, company and government, without affecting each other. Some executives also view CSR work from the conceptual framework of Short-term cost-benefit in many companies. CSR work is included as part of various departments. Instead of having direct responsibility thus having to divide personnel working in that area Taking responsibility for the CSR work, which most of these personnel do not understand in the actual CSR work, resulting in negative CSR activities rather than helping to alleviate serious social problems. In addition, the problem of not being able to talk to communities that are unclear, communicating the objectives, causing misunderstandings, causing the community to not join hands in driving that activity. Another important obstacle for doing CSR projects that.

Keywords: The cooperation, drive sustainable development goals, CSR method

บทนำ

โลกธุรกิจยุคปัจจุบันซึ่งเป็นยุคโลกาภิวัตน์ เป็นโลกของการแข่งขันอย่างเสรีที่เปิดกว้างถึงกันอย่างทั่วถึง หรือ ที่เรียกว่า “การค้าเสรี” ทำให้ธุรกิจต่าง ๆ ต้องแข่งขันกันอย่างรุนแรง เพื่อความอยู่รอดและเพื่อสร้างความมั่งคั่งสูงสุดให้กับองค์กร ในขณะที่องค์กรธุรกิจต่าง ๆ ล้วนแล้วแต่มุ่งกอบโกยผลประโยชน์ ผลกำไรสูงสุด จนลืมที่จะมองเห็นถึงความรับผิดชอบต่อสังคม ไม่คำนึงถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (stakeholders) กลุ่มต่าง ๆ ได้แก่ ลูกค้า บุคลากร คู่ค้า ชุมชน เป็นต้น ก่อให้เกิดการสั่นคลอนต่อความเชื่อมั่นของสาธารณชน เป็นเหตุให้วงการธุรกิจต้องหันกลับมามอง และคิดกันใหม่ในเรื่องของความรับผิดชอบต่อสังคมอันเกิดจากการดำเนินธุรกิจที่มีต่อกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่าง ๆ จึงได้มีการกล่าวถึงคำว่า “ความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจ” (Corporate Social Responsibility: CSR) มากขึ้นกว่าในอดีตที่ผ่านมา ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรธุรกิจกับสังคมในช่วงยี่สิบปีที่ผ่านมาเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัดจากการทำกิจกรรมสังคมแบบการทำบุญ บริจาคเงิน หรือบริจาคสิ่งของพัฒนาไปเป็นความร่วมมือเพื่อทำประโยชน์ให้แก่สังคมและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่าง ๆ นำไปสู่การ

ค้นพบจุดเริ่มต้นของกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจแบบใหม่โดยองค์การธุรกิจต่าง ๆ พยายามเปลี่ยนจากการมุ่งเน้นที่เป้าหมายการทำการกำไรแต่เพียงอย่างเดียวมาเป็นการเสริมสร้างภาพพจน์และชื่อเสียงด้านการรับผิดชอบต่อผลจากการกระทำของธุรกิจ หรือ รับผิดชอบต่อผลจากการดำเนินธุรกิจกันมากขึ้น ทำให้หลายคนต่างมองและวิจารณ์กันว่า การที่องค์กรต่าง ๆ ลุกขึ้นมาทำกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม หรือ CSR เป็นเพียงการสร้างภาพ หรือ เป็นเพียงกลยุทธ์ทางการตลาดเท่านั้น แต่งานวิจัยหลาย ๆ งาน ได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่าการทำกิจกรรม CSR นั้นเป็นผลดีต่อองค์กรระยะยาว เป็นการสร้างความยั่งยืนให้แก่องค์กร ส่งผลให้นักลงทุนหันมาสนใจที่จะร่วมลงทุนในธุรกิจขององค์กรเหล่านั้นกันมากขึ้น (เครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาคธุรกิจและภาคประชาสังคมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน, 2552)

แนวคิดการบริหารที่แสดงความรับผิดชอบต่อสังคมนี้สามารถปรับใช้ได้กับองค์กรทุกประเภท ความข้างต้นเป็นจริงเช่นกันกับการบริหารของหน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ ซึ่งแม้ไม่ได้มีเป้าหมายเพื่อมุ่งสร้างกำไรและมีพันธกิจที่ทำอยู่ก็เพื่อสังคมอยู่แล้ว ยังต้องแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม ชุมชน สิ่งแวดล้อม หากนโยบาย แผนงาน โครงการของตนส่งผลกระทบทางตรงและทางอ้อมต่อวิถีและการดำรงชีวิตของประชาชน ยิ่งการบริหารองค์กรในสังคมระบบเปิด เน้นหลักธรรมาภิบาล การบริหารที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม ยิ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นที่เลี่ยงไม่ได้ จึงมีผู้กล่าวว่า “ทำดีด้วยการเป็นพลเมืองดี (doing well by doing good)” การประเมินผลความสำเร็จของกิจกรรม CSR ในประเทศไทยนั้น ยังมีมิติด้านจริยธรรมเกี่ยวกับ CSR อยู่มากดังจะเห็นได้ว่า มีกิจกรรม CSR เทียมมากมายด้วยความเข้าใจว่า CSR คือการบริจาค การประชาสัมพันธ์ หรือกิจกรรมการตลาด สร้างภาพลักษณ์ของหน่วยงาน กิจกรรม CSR ในภาคเอกชนของไทยมีการรณรงค์ที่เด่นชัด โดยเฉพาะองค์การขนาดใหญ่ที่มีนโยบายที่ชัดเจน ประกอบกับความพร้อมด้านบุคลากร ดังนั้นจึงสมควรทำการศึกษาว่า หน่วยงานของภาคเอกชนของไทยมีกลไกในการบริหารความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างไร พึงแสดงบทบาทด้านใดในการขับเคลื่อน ทำไปแล้วประสบอุปสรรคปัญหาอะไรบ้าง ซึ่งจะนำไปสู่การระบุปัจจัยที่จะช่วยสร้างความสำเร็จและเสนอแนวทางการบริหารความรับผิดชอบต่อสังคมของภาครัฐที่บังเกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งประโยชน์ที่จะบังเกิดแก่หน่วยงานที่มีการบริหารความรับผิดชอบต่อสังคมมีหลายประการ เช่น ช่วยให้องค์การดำเนินงานอย่างมีจริยธรรม ทำให้การดำเนินธุรกรรมของหน่วยงานกับผู้เกี่ยวข้องเป็นไปอย่างเป็นมิตรและราบรื่น สร้างภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงานต่อสาธารณชน เป็นที่ยกย่องยอมรับและสร้างกำไรในระยะยาว CSR สร้างความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้เสียขององค์กรต่อพันธกิจ สินค้าและบริการทำให้มีการลงทุนเพิ่มขึ้น ได้ผู้สมัครที่มีอุดมการณ์เดียวกันเข้าปฏิบัติงานดึงดูดผู้มีความรู้ความสามารถเข้ามาทำงานกับองค์กรสร้างความผูกพันระหว่างพนักงานกับองค์กร และ CSR จะส่งผลต่อความได้เปรียบในการแข่งขันของหน่วยงาน

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นเรื่องที่มีความสำคัญทุกองค์กร โดยเฉพาะองค์กรภาคเอกชน ซึ่งเป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจในพื้นที่อย่างชัดเจน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความ

สนใจที่จะศึกษาถึงรูปแบบและกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) ขององค์กรภาคเอกชน ในพื้นที่อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม เพื่อเจาะลึกถึงรูปแบบและกิจกรรมที่องค์กรภาคเอกชนได้ดำเนินการเพื่อรับผิดชอบต่อสังคม และประชาชนในพื้นที่ได้รับประโยชน์จากการดำเนินการอย่างเพียงพอและตรงความต้องการของประชาชนในพื้นที่

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR ของภาคเอกชน อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม
2. เพื่อศึกษาถึงกระบวนการในการดำเนินการความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR ของภาคเอกชน อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม
3. เพื่อวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR ของภาคเอกชน อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยทั้งวิจัยในเชิงเอกสาร (Documentary Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ในภาคสนาม โดยใช้วิธีวิจัยประกอบการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นรายบุคคล มีการถ่ายภาพและบันทึกเสียงในขณะสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญรวมทั้งสิ้นจำนวน 15 รูป/คน ซึ่งแบ่งกลุ่มทางความร่วมมือในการอยู่ร่วมกันตามหลักบรรทัดฐาน โดยแบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) พระสังฆาธิการ 2) เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ 3) ผู้นำชุมชน/ประชาชน และ 4) บุคลากรของหน่วยงานภาคเอกชน

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

- 1.1 ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR ของภาคเอกชน เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสัมภาษณ์
- 1.2 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสาร พิจารณารายละเอียดในประเด็นที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถสร้างแบบสัมภาษณ์ได้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 1.3 ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์
- 1.4 สร้างแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับกรอบแนวคิดของการวิจัยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 1.5 นำเสนอร่างแบบสัมภาษณ์ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

การศึกษาในเชิงเอกสาร (Documentary Study) ทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องพระไตรปิฎก หนังสือ รายงานการวิจัย รายงานการประชุม ภาพถ่าย เอกสารแสดงความสัมพันธ์ที่แสดงให้เห็นถึงแนวคิด หลักการ ความเป็นมา ความร่วมมือ กระบวนการ ดังนี้

1. ศึกษา ค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องทั้งหนังสือ รายงานการวิจัย และเอกสารอื่น ๆ
2. ทำการศึกษาวិเคราะห์กระบวนการสร้างและการใช้ตัวชี้วัดความร่วมมือ ทั้งในระดับนโยบาย ประชาชน องค์กร และสถาบันทางพระพุทธศาสนา
3. ศึกษาวิเคราะห์รูปแบบ กระบวนการและแนวทางความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR ในมิติต่าง ๆ
4. สรุปผลการศึกษาที่แสดงให้เห็นถึงแนวคิด หลักการ ความเป็นมา รูปแบบการประยุกต์ใช้ความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR

การศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ในภาคสนาม (Field Study) เพื่อทราบถึงแนวคิด หลักการ ความเป็นมา รูปแบบ กระบวนการสร้าง ความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR ทั้งในระดับนโยบาย ประชาชน ชุมชน องค์กรหรือสถาบันการศึกษาในพื้นที่ที่เป็นกรณีศึกษา โดยมีขั้นตอนการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. ทำการศึกษาและคัดเลือกองค์กร ชุมชน โดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามความสำคัญของเรื่อง คือ เป็นองค์กรที่มีบทบาทและความสัมพันธ์เกี่ยวกับความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR
2. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การประชุมกลุ่มย่อยร่วมกับคณะสงฆ์ ผู้บริหาร บุคลากร เจ้าหน้าที่ และส่วนงานที่เกี่ยวข้อง
3. ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์แนวคิด รูปแบบ การจัดการ และแนวทางความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR ในลักษณะของการวิเคราะห์เชิงลึก โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการศึกษาวิจัย
4. สรุปและนำเสนอผลการศึกษาที่ได้ทั้งจากการศึกษาในเชิงเอกสารและภาคสนาม โดยนำมาวิเคราะห์ตามประเด็นที่สำคัญ คือแนวคิด หลักการ ความเป็นมา รูปแบบ ความสัมพันธ์ กระบวนการสร้าง ความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR ในมิติต่าง ๆ ทั้งนี้ เน้นการนำผลการศึกษาวิจัยมาเผยแพร่ให้คณะสงฆ์ ผู้บริหาร และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องของในระดับประเทศได้รับทราบ
5. สรุปผลการศึกษาวิจัย และข้อเสนอแนะ

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อแจ้งให้เจ้าหน้าที่ให้ทราบเรื่องการขอสัมภาษณ์บุคลากรในวัด หน่วยงานภาครัฐและผู้นำชุมชน/ประชาชนที่มีบทบาทหรือมีส่วนร่วมในความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR ของภาคเอกชน และกำหนดวัน เวลา สถานที่ในการสัมภาษณ์

2.2 ทำการสัมภาษณ์ตามวันและเวลาที่กำหนด โดยการสนทนากับผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 15 รูป/คน พร้อมทั้งขออนุญาตบันทึกข้อมูลโดยการถ่ายภาพ จดบันทึกและบันทึกเสียงประกอบการสัมภาษณ์

2.3 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ มาถอดเสียงและจดบันทึกเป็นข้อความ จากนั้นจึงจัดหมวดหมู่ข้อมูลแล้วทำความเข้าใจในประเด็นต่าง ๆ แล้วนำมาวิเคราะห์กับเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทราบถึงความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR ของภาคเอกชน

2.4 เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะนำผลการวิเคราะห์ไปสนทนาในพื้นที่เพื่อพัฒนากิจกรรมความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR ของภาคเอกชน

2.5 นำความรู้ที่ได้ไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับเยาวชนในพื้นที่เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการสังเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR ที่เกิดจากการความร่วมมือรวมทั้งการลงพื้นที่เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) เรียบร้อยแล้ว จึงนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) การสังเคราะห์เนื้อหา (Synthesis) ข้อมูลที่สอดคล้องกัน เพื่อค้นหาความสอดคล้องเกี่ยวกับการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR ที่เกิดจากการความร่วมมือ และนำเสนอองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับ “ความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR ของภาคเอกชน อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม”

ผลการวิจัย

ความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR ของภาคเอกชน อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม จะประกอบไปด้วยความร่วมมือ 4 ด้าน คือ

1. การกำหนดนโยบายร่วมกัน คือ เป็นความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR ในการกำหนดนโยบายร่วมกัน ในการควบคุมราคาและมาตรฐานสินค้า และดำเนินธุรกิจที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างมีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ โดยเน้นการ

สร้างความสัมพันธ์กับทุกฝ่าย เพื่อร่วมส่งเสริมเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิต เสริมสร้างความสามารถในการประกอบอาชีพ สนับสนุนทุนการศึกษาแก่เยาวชน สนับสนุนความรู้ในการสร้างอาชีพ และป้องกันการเกิดมลพิษในชุมชน

2. การดำเนินงานร่วมกัน คือในการดำเนินงานร่วมกันนั้นภาคเอกชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม เช่น การร่วมกิจกรรมทำความสะอาด การแจกน้ำดื่ม การแจกทุนการศึกษา มีการจัดให้มีกิจกรรมอาสาพัฒนาชุมชน เช่น การสร้างและซ่อมแซมอาคารเรียน การปรับปรุงสนามเด็กเล่น การทาสีเครื่องเล่น การปลูกป่าชายเลน การสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนการสอนและการกีฬา และยังมีการส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรมชาวพุทธ เช่น การร่วมทอดกฐินสามัคคี การจัดกิจกรรมประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง ซึ่งทางด้านสิ่งแวดล้อมภาครัฐจะเป็นผู้ควบคุมและตรวจสอบ

3. การสร้างรายได้ร่วมกัน การพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน เน้นการพัฒนาทั้งอุตสาหกรรมและการเกษตรกรรมไปพร้อมกัน เน้นการพัฒนาความเจริญไปสู่ชนบท แต่ยังเกิดความเหลื่อมล้ำของรายได้ระหว่างชนบทกับเมือง การเกิดรายได้ร่วมกันระหว่างภาคเอกชนกับชุมชนนั้น เป็นที่ทราบกันอยู่แล้วว่าเมื่อเกิดอุตสาหกรรมย่อมเกิดการสร้างรายได้จากการค้าขายบ้าง มีการนำเงินมาใช้จ่ายหมุนเวียนในชุมชน พนักงานได้รับเงินเดือนจากโรงงานเพื่อมาใช้จ่ายในครอบครัว เศรษฐกิจในชุมชนเกิดรายได้จากการปลูกผัก หรือนำของมาแจกจ่ายแก่พนักงาน อีกทั้งภาคเอกชนยังมีการสร้างรายได้ทางอ้อมจากการเสียภาษีต่าง ๆ ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งในการปันมาสู่สังคมเข้ามาที่องค์การบริหารส่วนตำบล เช่น ภาษีจากการประกอบกิจการ ภาษีบำรุงท้องที่ ค่าแสดมภ์ ค่าภาษีเหล่า เป็นต้น เป็นการส่งเสริมในทางที่ดีเพราะหากพนักงานมีชีวิตที่ดี เกิดรายได้เพียงพอในการดำรงชีพ ก็จะทำให้เกิดการใช้จ่ายในชุมชนที่ดีทำให้ชุมชนเกิดรายได้ที่มากขึ้น

4. การจัดสวัสดิการร่วมกัน การมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทำให้ระบบสวัสดิการที่มีอยู่ในปัจจุบันมีหลากหลายรูปแบบครอบคลุมจำนวนประชาชนกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น และที่สำคัญคือภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคมได้เข้ามามีบทบาทในการจัดสวัสดิการมากขึ้นเพื่อเติมเต็มการจัดสวัสดิการโดยภาครัฐที่อาจมีข้อจำกัดการพัฒนาคุณภาพของเยาวชนเพื่อเป็นกำลังสำคัญในอนาคต เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ด้วยเหตุนี้บริษัทฯจึงส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาของเยาวชนและชุมชน เพื่อช่วยยกระดับมาตรฐานการศึกษาของไทย การให้ทุนสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งบางครั้งอาจจะยังไม่ได้เข้ามาเติมรูปแบบ การบริจาคสิ่งของเพื่อสังคมให้แก่ชุมชนที่ได้รับความเดือดร้อน การมอบทุนการศึกษาให้กับนักเรียนทั้งในระดับประถมและมัธยมที่มีผลการเรียนและความประพฤติดี เป็นต้น อีกทั้งภาคเอกชนพยายามจะดูแลปรับปรุงสวัสดิการทางสังคมให้ดีขึ้น ซึ่งจะมีภาครัฐคอยเข้ามาช่วยด้วย เพราะภาคเอกชนจะประสานงานกับทางองค์การบริหารส่วนตำบลในการขอความช่วยเหลือ เพราะว่าเมื่อใดชุมชนมีขนาดเล็กเป็นชาวบ้านเล็ก ๆ บางคนไม่รู้หรือไม่มีเวลาพอที่จะไปแจ้งหน่วยงานที่รู้หรือว่า

เขาไม่มีความรู้พอที่รู้ว่าจะต้องแจ้งใคร เราจะเป็นกระบอกเสียงให้เขาหรือว่าเขาจะเป็นตัวแทนที่ไปแจ้งในการพัฒนาพื้นที่ชุมชน

กระบวนการในการดำเนินการความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR ของภาคเอกชน อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม มี 3 กระบวนการ คือ 1) การวางแผน คือ มีการวางแผนในการดำเนินการความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR โดยภาคเอกชนจะต้องวางกรอบโครงสร้างให้มีความสอดคล้องกับหลักความรับผิดชอบต่อ สิทธิและความเท่าเทียมกัน อีกทั้งยังส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ภาครัฐ จัดการประชาคมเพื่อรับข้อร้องเรียนและร่วมกันแก้ไขปัญหา 2) การดำเนินกิจกรรม คือมีการดำเนิน กิจกรรมความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR บริษัทไม่ได้มองถึง ผลกำไรแต่มองถึงการอยู่ร่วมกันกับชุมชนได้โดยที่ไม่ส่งผลกระทบซึ่งกันและกัน การทำโครงการกับ ชุมชนเป็นจุดที่ยากที่สุดเพราะความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียชุมชนก็มีความหลากหลายองค์กรเองก็มี เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์กลยุทธ์ซึ่งต้องหาจุดที่ได้รับความพอใจทั้งสองฝ่ายและ สามารถต่อยอดเพื่อเลี้ยงตัวเองได้ ทั้งด้านสุขภาพ วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ สิ่งแวดล้อม และการศึกษา จากการทำกิจกรรมร่วมกับโรงเรียน เช่น การปลูกดอกดาวเรือง การสนับสนุนทุนการศึกษา และ 3) การติดตามผล คือมีการติดตามผลการดำเนินการความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนา ที่ยั่งยืนตามหลัก CSR เป็นการยกระดับชุมชนโดยให้ภาครัฐเป็นสื่อกลางในประชุม และวิเคราะห์ข้อมูล ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ประชุมติดตามผลอย่างเป็นระบบมีปฏิสัมพันธ์อย่างสมดุลภายใต้หลัก พอประมาณ มีเหตุผล เช่น ส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างโอกาสในการพัฒนา จัดสวัสดิการ ด้วยการพัฒนาที่ เชื่อมโยงกระบวนการจากบ้าน ชุมชน สังคม โรงเรียน บริษัท และภาครัฐ

ปัญหาและอุปสรรคความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR ของภาคเอกชน อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม มี 4 อย่าง คือ 1) ปัญหาและอุปสรรคของชุมชน คือ ความยากลำบากในการสื่อสารให้ชุมชนเข้าใจว่าบริษัทมีเจตนาที่ดีที่ต้องการเข้ามาช่วยเหลือ ไม่ใช่ ต้องการทำเพื่อหวังผลประโยชน์แอบแฝง ดังนั้น การเข้าถึงชุมชนและการสร้างการยอมรับของชุมชนต่อ กิจกรรม CSR จึงเป็นประเด็นที่ละเอียดอ่อนและต้องการผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องนี้มาก อีกทั้งโรงงานที่เข้ามาก็มีทั้งดีและไม่ดีและบางทีก็เข้ามาแก้ปัญหาในชุมชนคนเขาก็เอายาเสพติดมา บางโรงงานก็ควบคุมดีก็ไม่มีปัญหาอะไร บางที่การพักอาศัยห้องเช่าที่ใกล้เคียง โรงงานมีมาก ก็แออัดอยู่ในชุมชนนั้น ๆ ทำให้ดูแลยาก 2) ปัญหาและอุปสรรคของภาครัฐ คือ การเข้าถึงและการ ตอบสนองความต้องการของชุมชนในหลายบริษัท การดำเนินการด้าน CSR จะถูกผลักดันมาจาก ผู้บริหารระดับสูงซึ่งมักจะเป็นเพียงการกำหนดทิศทางหรือมุมมองกว้าง ๆ ถึงประเด็นที่ผู้บริหารสนใจ เช่น เรื่องการศึกษาของเด็กในชุมชน หรือเรื่องสิ่งแวดล้อม แต่สิ่งเหล่านี้ไม่ได้เกิดจากการศึกษา วิเคราะห์ หาความต้องการของชุมชนหรือกลุ่มเป้าหมาย เช่น ปัญหาสำคัญของชุมชนในช่วงเวลานั้น

เป็นปัญหาภัยแล้ง แต่นโยบาย CSR ของบริษัทต้องการทำเรื่องการศึกษา ทำให้ผู้ปฏิบัติด้าน CSR ของบริษัทจึงไม่สามารถจัดสรรงบประมาณส่วนนี้ให้กับชุมชนได้ 3) ปัญหาและอุปสรรคของภาคเอกชน คือ กิจกรรมที่ทำนี้เป็นกิจกรรมต่อเนื่อง ซึ่งทางภาคเอกชนก็หวังว่าจะได้ทำตามแผนงานเราต้องสร้างความไว้วางใจกับชุมชนมันถึงเวลาที่เรากับชุมชนต้องเป็นอะไรที่ไว้วางใจกันบางอย่างก็อาจจะรู้ว่าเราทำอะไรในแง่ของการดำเนินธุรกิจแต่เขาอาจจะยังไม่รู้ว่าเราเข้าไปรักษาสິงแวดล้อมด้วยการในแง่ของภาพผู้ประกอบการอาจจะยังไม่ได้เห็นภาพนี้ เราเองพูดออกไปเราและอยากจะเปิดโอกาส เราอาจจะเจอพันธมิตรที่อาจจะพูดคุยแล้วก็แสวงหาความร่วมมือเพิ่มเติมได้เปิดรับฟังความคิดเห็นเพื่อเอามาใช้ในการพัฒนาแต่งงานของเราด้วย ถึงแม้ว่าบางบริษัทอยากจะปรับปรุงการดำเนินงานของบริษัทให้มีความรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้น แต่จะส่งผลถึงต้นทุนสูงในการผลิตทำให้บริษัทต้องตั้งราคาสินค้าและบริการสูง ผู้บริโภคก็จะได้รับผลกระทบต่อการบริโภค และ 4) ปัญหาอีกส่วนเกิดจากความเข้าใจผิดของพนักงานต่อกิจกรรม CSR และไม่ให้ความร่วมมือ เพราะบ่อยครั้งที่กิจกรรมด้าน CSR ของบริษัทต้องขออาศัยความร่วมมือจากพนักงานในบริษัท แต่พนักงานส่วนหนึ่งมักมองว่าเป็นการเพิ่มภาระงานโดยไม่ได้ผลตอบแทนเพิ่ม เพราะสิ่งขอให้ทำไม่ใช่หน้าที่หลักของเขา จึงไม่ได้รับความร่วมมือจากพนักงาน เว้นแต่จะถูกบังคับให้ไปร่วมงาน นอกจากนี้แล้วในการดำเนินการด้าน CSR ส่วนหนึ่งมองว่า รัฐบาลยังไม่ได้ให้การสนับสนุนงานด้าน CSR มากนัก ยังไม่เพียงพอจะสร้างแรงจูงใจให้ธุรกิจทุกแห่งดำเนินงาน CSR

อภิปรายผล

ความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR ของภาคเอกชนเน้นคำว่า “บวร” องค์กรภาคเอกชนไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้จากกระแสความรับผิดชอบต่อสังคมที่กำลังทวีความเข้มข้นเรื่อย ๆ ในอนาคต ที่จะต้องพิจารณาการดำเนินกิจกรรมอย่างเป็นระบบและจับต้องได้ เพื่อให้ตอบสนองต่อสังคมซึ่งเป็นหลักสำคัญของภาคเอกชน การพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR ของภาคเอกชนด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจ เอกชนเป็นผู้ดำเนินการผลิตและเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต รัฐบาลควบคุมราคาสินค้าและมาตรฐานสินค้าดำเนินธุรกิจในขณะที่สอดคล้องกับกฎหมาย ข้อบังคับ และกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด การสร้างความสัมพันธ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์กับทุกฝ่ายที่ร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดและไว้วางใจกัน ทั้งกับชุมชน รัฐบาล บริษัทร่วมทุน และลูกค้า เพื่อร่วมส่งเสริมเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชน เสริมสร้างความสามารถในการประกอบอาชีพให้กับทุกครัวเรือนทั้งอาชีพหลักและอาชีพรอง สนับสนุนการศึกษาแก่เยาวชนในชุมชน และส่งเสริมการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน อย่างยั่งยืน ด้านการกระจายรายได้ การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนแต่เกิดความเหลื่อมล้ำของรายได้ระหว่างชนบทกับเมือง และเกิดความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ชุมชนมีรายได้มากขึ้นจากการค้าขายบ้างเกิดเงินหมุนเวียนใช้จ่ายในชุมชน ด้านสวัสดิการทางสังคม การมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ

ที่เกี่ยวข้อง ทำให้ระบบสวัสดิการที่มีอยู่ในปัจจุบันมีหลากหลายรูปแบบครอบคลุมจำนวนประชาชนกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น และที่สำคัญคือภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคมได้เข้ามามีบทบาทในการจัดสวัสดิการมากขึ้นเพื่อเติมเต็มการจัดสวัสดิการโดยภาครัฐที่อาจมีข้อจำกัดการพัฒนาคุณภาพของเยาวชนเพื่อเป็นกำลังสำคัญในอนาคตเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับทุกประเทศ ด้วยเหตุนี้ บริษัทฯ จึงส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาของเยาวชนและชุมชน เพื่อช่วยยกระดับมาตรฐานการศึกษาของไทย นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมอื่น ๆ อาทิ กฐินสามัคคี การให้ทุนสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ กิจกรรมประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง เป็นต้น ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ความร่วมมือในการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ สนับสนุนและส่งเสริมการเผยแพร่ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ โดยมุ่งให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่าและรักษาสิ่งแวดล้อม โดยการควบคุมดูแลจัดการตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โกวิทย์ สวัสดิ์มงคล (2550) พบว่า ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นต่อแนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมด้านสิ่งแวดล้อม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนลักษณะการดำเนินธุรกิจที่เป็นการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินธุรกิจร่วมกัน ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และความต้องการสนับสนุนเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมกรณีการแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุเมธ กาญจนพันธ์ (2551) พบว่าปัจจุบันองค์กรธุรกิจมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจว่าจะเป็นวิธีการที่จะขับเคลื่อนให้องค์กรมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน แต่อย่างไรก็ตามองค์กรธุรกิจบางองค์กรก็ยังไม่มีการดำเนินงานในด้านที่ครอบคลุมทั้ง 3 มิติ ได้แก่ มิติด้านเศรษฐกิจ มิติด้านสังคม และมิติด้านสิ่งแวดล้อม โดยจะมุ่งเน้นใน 2 มิติเป็นหลัก คือ มิติด้านสังคม และสิ่งแวดล้อม และถึงแม้ว่าองค์กรธุรกิจจะมีความรู้ความเข้าใจด้านการรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจแล้วก็ตาม แต่ในด้านการสื่อสารประชาสัมพันธ์การดำเนินงานนั้น องค์กรธุรกิจยังมีความรู้ความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง สำหรับแนวโน้มในการดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมนั้นในอนาคต องค์กรธุรกิจจะให้ความสำคัญในการดำเนินงานมากยิ่งขึ้น โดยจะมีการจัดการที่เป็นเชิงกลยุทธ์มากยิ่งขึ้น มีการจัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินงานด้านนี้โดยเฉพาะ มีการมุ่งเน้นการเข้ามามีส่วนร่วมของพนักงาน คู่ค้ามากขึ้น และจะมีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานในด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจโดยเฉพาะ

กระบวนการในการดำเนินการความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR ของภาคเอกชนนั้นจะต้องมีความมุ่งมั่นที่จะดำเนินธุรกิจให้เติบโตอย่างยั่งยืน ควบคู่ไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจ ความรับผิดชอบต่อสังคม และการรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง ภายใต้กรอบของธรรมาภิบาล มีนโยบายที่จะสานสัมพันธ์อันดีกับชุมชน ส่งเสริมคุณภาพชีวิต โดยจะต้องวางกรอบโครงสร้างเพื่อให้เกิดความมั่นใจต่อคนในชุมชน มีระบบสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติหน้าที่ที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม การการควบคุมและตรวจสอบ โดยจะต้องให้

เกิดผลกระทบน้อยที่สุดต่อชุมชน ในส่วนของภาครัฐจะมีการประชุมกันทุกเดือนโดยเชิญเจ้าหน้าที่องค์กรภาครัฐภาคเอกชนหมายถึงบริษัทห้างร้านต่าง ๆ เข้ามาประชุมทำเวทีประชาคมมีมติร่วมกัน มีการพัฒนาศักยภาพพนักงานในองค์กรด้วยการอบรม มีการสำรวจชุมชนก่อนว่าชุมชนมีปัญหาความต้องการอะไรถ้าเป็นงบประมาณของส่วนราชการไม่ได้ ก็จะส่งต่อให้เอกชน สิ่งที่ต้องรับผิดชอบต่อไปก็คือเกี่ยวกับกระบวนการการสร้างความสำเร็จกับประชาชนในชุมชนในพื้นที่ว่าวัตถุประสงค์ของบริษัททำอะไร เพื่ออะไร ประชาชนได้อะไร เมื่อสองฝ่ายเข้าใจกันแล้วผลที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือเมื่อสองฝ่ายก็จะเดินด้วยกันไปตลอด ทั้งในส่วนการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมประเพณีหรือว่าเกี่ยวกับเรื่องคุณภาพชีวิตสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในเกือบทุกมิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ McGuire (2000) พบว่าการจัดการความร่วมมือของประชาชน มีความเพียงพอ และจะมุ่งเน้นไปในเรื่องของกระบวนการและผลกระทบของการทำงานร่วมกันซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับบริหารจัดการการทำงานร่วมกันของประชาชนโดยการสงเคราะห์ตามระยะเวลา ได้แสดงให้เห็นถึงความร่วมมือทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ประกอบไปด้วยองค์ประกอบของโครงสร้างความร่วมมือที่เกิดขึ้น ประเภทหรือชนิดของทักษะที่เป็นเอกลักษณ์ของการจัดการความร่วมมือ และยังบอกถึงผลกระทบของความร่วมมือ วิจัยด้านการจัดการสาธารณะเป็นกลุ่มของการหาผลการวิจัยที่นำไปสู่ฐานความรู้ที่เกิดขึ้นใหม่ และที่เสริมสร้างทฤษฎีการจัดการสาธารณะ การจัดการกิจกรรมอะไรก็จะเป็นการยกระดับของชุมชนขึ้นมา ซึ่งกระบวนการพัฒนาที่ยั่งยืนนั้นควรประกอบไปด้วยมนุษย์เป็นหลักที่สำคัญที่สุดในการนำปัญญาในการพัฒนา สังคมเป็นการจัดวางรูปแบบเพื่อเป็นเครื่องมือและเป็นสื่อที่ช่วยส่งเสริมกระบวนการธรรมชาติควรมองให้เป็นส่วนหนึ่งใช้ชีวิตที่สอดคล้องกับธรรมชาติ และเทคโนโลยีที่มีการผลิตและพัฒนาเครื่องมือต่าง ๆ ที่ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา กระบวนการในการสร้างความร่วมมือของภาคเอกชนในการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ต้องมีการวิเคราะห์ในการพูดคุยกันแล้วก็เอาข้อมูลที่ผ่านมากำหนดเป็นมีการกำหนดแยกเป็นวัดโรงเรียนเป็นขอบเขตในเรื่องการให้ความช่วยเหลือ โดยพัฒนากระบวนการมาจากหลักของการวิเคราะห์บริษัท นั่นก็คือหลัก SWOT ซึ่งถือเป็นเทคนิคการวิเคราะห์ระบบการดำเนินการต่าง ๆ ให้เกิดความทันสมัยอยู่ตลอดเวลา มีการวัดผลให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ปรับปรุงความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด ด้วยการพัฒนาความรู้ที่เชื่อมโยงกระบวนการทุกขั้นตอนเข้าด้วยกันจากบ้าน ชุมชน สังคม โรงเรียน บริษัท และภาครัฐ คงไม่ได้มองถึงผลกำไรแต่ว่าเรามองถือว่าทำยังไงให้องค์กรของเราอยู่ร่วมกับชุมชนได้โดยที่ไม่ส่งผลกระทบซึ่งกันและกัน ในการที่จะคิดโครงการอะไรสักอันโครงการนั้นมันต้องมีคุณค่าตัวเองถ้าเราจะทำโครงการกับชุมชนซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอะไรก็แล้วแต่ต้องยั่งยืนได้ มันก็ต้องได้ผลประโยชน์ทั้งสองฝ่าย ต้องได้ผลดีด้วยกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ O'Leary & Vij (2012) พบว่า ประเด็นที่สำคัญที่สุดในการวิจัยการจัดการความร่วมมือของประชาชน และการปฏิบัติ ประกอบไปด้วย (1) ประเด็นเกี่ยวกับค่านิยม หรือค่านิยม ความของหลากหลายของการแข่งขันและการจัดการความร่วมมือ (2) การเปลี่ยนแปลงของ

การจัดการสาธารณะ ซึ่งการจัดการสนับสนุนทำให้เกิดการจัดการความร่วมมือของประชาชน (3) “แนวคิดแบบ DaVinci” ให้คิดนอกกรอบแบบสหวิชา (4) การจัดการกับความท้าทายของการทำงานในเครือข่าย (5) ความขัดแย้งของความสมดุล และการพึ่งพาซึ่งกันและกัน (6) ปัจจัยที่ควรพิจารณาก่อนการจัดการความร่วมมือ (7) ความสำคัญของแต่ละบุคคล (8) ความท้าทายของความเป็นผู้นำ (9) จุดอ่อนในการวิจัยการจัดการความร่วมมือ และ (10) การขาดความเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติ สรุปว่าการศึกษาและการปฏิบัติของประชาชนในการจัดการความร่วมมือจะถูกแยกส่วนโดยทั่วไปกับระดับต่ำของฉันทามติ จากมุมมองของการวิจัยภาคสนามตามกระบวนการเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป (1) ขอตกลงในเรื่องคำจำกัดความของความร่วมมือ (2) ขอตกลงในการจัดการความท้าทาย ของความร่วมมือ การวิจัยและร่วมไปถึงการปฏิบัติ คำถาม และความสำคัญ (3) แบบจำลองทางทฤษฎีที่แม่นยำยิ่งขึ้นของพฤติกรรม (4) ขอตกลงในการวัดของตัวแปรที่เกี่ยวข้อง

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR ของภาคเอกชน ผู้บริหารส่วนหนึ่งยังมองงาน CSR จากกรอบความคิดเรื่องต้นทุน-ผลประโยชน์ระยะสั้นในหลายบริษัท งาน CSR ถูกจัดให้รวมไว้เป็นส่วนหนึ่งของแผนกต่าง ๆ แทนที่จะมีส่วนงานรับผิดชอบโดยตรง ทำให้ต้องแบ่งบุคลากรที่ทำงานด้านนั้น ๆ มารับผิดชอบงาน CSR ซึ่งบุคลากรเหล่านี้ส่วนใหญ่จะไม่เข้าใจในเนื้อหาของงาน CSR จริง ส่งผลให้กิจกรรมด้าน CSR ออกมาในเชิงต่าง ๆ มากกว่าจะเป็นการเข้าไปช่วยแก้ไขบรรเทาปัญหาในสังคมอย่างจริงจัง อีกทั้งปัญหาการพูดคุยกับชุมชนที่ไม่แน่วชัดการสื่อสารถ่ายทอดวัตถุประสงค์เกิดความคลาดเคลื่อนทำให้ชุมชนไม่เข้าร่วมมือในการขับเคลื่อนกิจกรรมนั้น ๆ อุปสรรคสำคัญอีกประการหนึ่งของการทำโครงการ CSR ที่พนักงานบริษัทต้องลงไปทำกิจกรรมร่วมกับคนในชุมชน คือ ความยากลำบากในการสื่อสารให้ชุมชนเข้าใจว่าบริษัทมีเจตนาที่ดีที่ต้องการเข้ามาช่วยเหลือ ไม่ใช่ต้องการทำเพื่อหวังผลประโยชน์แอบแฝง ในส่วนของภาคเอกชนจะไม่ค่อยมีปัญหา เนื่องจากเขาอยากให้เราช่วยอะไรเราก็ให้ความร่วมมือช่วยเหลือตลอดเวลา ความเจริญมันเข้ามาเรื่อย ๆ โรงงานอยู่กลางชุมชนก็ต้องช่วยพัฒนาไปด้วยกันก็มีปัญหาบ้างแต่สุดท้ายก็ประสบความสำเร็จ ชุมชนกับบริษัทที่อยู่ในชุมชนจะต้องหันหน้าเข้าหาหรือกันไม่ว่าจะเป็นตอนที่มีปัญหาหรือไม่มีปัญหา ก็ควรที่จะหันหน้าพูดคุยทำความเข้าใจกันอยู่เสมอ รัฐต้องเสริมสร้างจิตสำนึกให้เกิดขึ้นกับประชาชนทั่วไปอย่างต่อเนื่องและแพร่หลาย เป้าหมายในการพัฒนาชุมชนสำคัญที่สุดต้องไปค้นหาข้อเท็จจริงว่าในพื้นที่ชุมชนที่เขาต้องการมากกว่าการที่เราอยากจะทำให้เขาให้บางครั้งเขาอาจจะไม่ยอมได้เพราะฉะนั้นการที่จะดีที่สุดคือการสร้างความร่วมมือการปรึกษาหารือทำความเข้าใจร่วมกันกำหนดเป้าหมายร่วมกันอยากจะทำเรื่องอะไรเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศูนย์วิจัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ (2561) พบว่า ชาวกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่มีระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ธุรกิจในประเทศไทยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ด้านทัศนคติและพฤติกรรมชาวกรุงเทพมหานคร ในการเลือกซื้อ สินค้าและหรือ

บริการชาวกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ร้อยละ 50 มีความคิดที่จะเลือกซื้อสินค้าและหรือบริการ ขององค์กรธุรกิจที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม กล่าวคือจะซื้อผลิตภัณฑ์และ หรือบริการจากองค์กรธุรกิจที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมเท่านั้น จะอุดหนุนสินค้าที่นำมาขายเพื่อหารายได้ ไปช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสทาง สังคม จะเลือกซื้อสินค้าหรือบริการเฉพาะยี่ห้อที่ผู้ผลิตมีความรับผิดชอบต่อสังคมเท่านั้น จะไม่สนับสนุน สินค้าและหรือบริการจากองค์กรธุรกิจที่ไม่คำนึงถึงความปลอดภัยของแรงงาน และจะแนะนำต่อให้กับสมาชิก ในครอบครัวและญาติพี่น้องให้ช่วยกันสนับสนุนสินค้าและหรือบริการที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม แต่อย่างไร ก็ดี ปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าและบริการส่วนใหญ่ในปัจจุบัน ผู้บริโภคยังคง พิจารณาจากคุณภาพ และราคาเป็นหลัก หากสินค้ามีราคาและคุณภาพไม่แตกต่างกันโดยที่สินค้านี้ยี่ห้อ หนึ่งเป็นของบริษัทที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม และอีกยี่ห้อหนึ่งเป็นของบริษัทที่ไม่มีความรับผิดชอบต่อสังคม ผู้บริโภคก็จะเลือกยี่ห้อของสินค้าของบริษัทที่รับผิดชอบต่อสังคม หากสินค้าของบริษัทที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมมีราคาสูงกว่า แต่คุณภาพไม่แตกต่างกัน ผู้บริโภคก็จะเลือกซื้อสินค้านี้ยี่ห้ออื่น ๆ ที่มีราคาต่ำกว่าถึงแม้บริษัทเหล่านั้นไม่มีหรือมีความรับผิดชอบต่อสังคมน้อยก็ตาม สำหรับความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจในประเทศไทยที่ชาวกรุงเทพมหานคร เห็นว่าควรจะมีการพัฒนา 5 ลำดับแรก จากการสำรวจพฤติกรรมและทัศนคติของผู้บริโภคในครั้งนี้ มีดังนี้คือ การรักษาสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมการศึกษา และการกีฬาของเด็กและเยาวชน การให้ความสำคัญกับความปลอดภัยในการผลิต และการบริโภค การผลิตสินค้าและบริการที่ได้มาตรฐานและมีคุณภาพ และการณรงค์และการส่งเสริม กิจกรรมด้านการต่อต้านยาเสพติด

สรุป

ความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR ของภาคเอกชนแทบจะ เชื่อมโยงกันเป็นส่วนหนึ่งนี่คือเรื่องหนึ่งในระบบของการคิดของผู้ว่า โดยเน้นคำว่า “บวร” ซึ่งเป็นหัวใจ สำคัญในการพัฒนาชุมชน คือ 1) สถาบันพระพุทธศาสนา ได้แก่ พระสังฆาธิการ 2) ภาครัฐ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ 3) ภาคประชาชน ได้แก่ ประธานชุมชน และ 4) ภาคเอกชน ได้แก่ ผู้จัดการบริษัทเอกชน ด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจ เอกชนเป็นผู้ดำเนินการผลิตและเป็นเจ้าของ ปัจจัยการผลิต รัฐบาลควบคุมราคาสินค้าและมาตรฐานสินค้าดำเนินธุรกิจในลักษณะที่สอดคล้องกับ กฎหมาย ข้อบังคับ และกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด การสร้างความสัมพันธ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ กับทุกฝ่ายที่ร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดและไว้วางใจกัน ทั้งกับชุมชน รัฐบาล บริษัทร่วมทุน และลูกค้า เพื่อร่วมส่งเสริมเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชน เสริมสร้างความสามารถในการประกอบ อาชีพให้กับทุกครัวเรือนทั้งอาชีพหลักและอาชีพรอง สนับสนุนการศึกษาแก่เยาวชนในชุมชน และส่งเสริมการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน อย่างยั่งยืน ด้านการกระจาย รายได้ การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนแต่เกิดความเหลื่อมล้ำของ

รายได้ระหว่างชนบทกับเมือง และเกิดความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ชุมชนมีรายได้มากขึ้นจากการค้าขายบ้างเกิดเงินหมุนเวียนใช้จ่ายในชุมชน ด้านสวัสดิการทางสังคม การมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทำให้ระบบสวัสดิการที่มีอยู่ในปัจจุบันมีหลากหลายรูปแบบครอบคลุมจำนวนประชาชนกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น และที่สำคัญคือภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคมได้เข้ามามีบทบาทในการจัดสวัสดิการมากขึ้นเพื่อเติมเต็มการจัดสวัสดิการโดยภาครัฐที่อาจมีข้อจำกัดการพัฒนาคุณภาพของเยาวชนเพื่อเป็นกำลังสำคัญในอนาคตเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับทุกประเทศ ด้วยเหตุนี้บริษัทฯ จึงส่งเสริมและพัฒนาศึกษาของเยาวชนและชุมชน ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ความร่วมมือในการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ สนับสนุนและส่งเสริมการเผยแพร่ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ โดยมุ่งให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่าและรักษาสิ่งแวดล้อม เช่นการดำเนินการจัดการขยะ การบำบัดน้ำเสีย และมลภาวะทางเสียงโดยการควบคุมดูแลจัดการตามที่กฎหมายกำหนด

กระบวนการในการดำเนินการความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR ของภาคเอกชนนั้นจะต้องมีความมุ่งมั่นที่จะดำเนินธุรกิจให้เติบโตอย่างยั่งยืน ควบคู่ไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจ ความรับผิดชอบต่อสังคม และการรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง ภายใต้กรอบของธรรมาภิบาล มีนโยบายที่จะสานสัมพันธ์อันดีกับชุมชน ส่งเสริมคุณภาพชีวิต โดยจะต้องวางกรอบโครงสร้างเพื่อให้เกิดความมั่นใจต่อคนในชุมชน มีระบบสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติหน้าที่ที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม การการควบคุมและตรวจสอบ โดยจะต้องให้เกิดผลกระทบน้อยที่สุดต่อชุมชน

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางความร่วมมือในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR ของภาคเอกชน อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ผู้บริหารส่วนหนึ่งยังมองงาน CSR จากกรอบความคิดเรื่อง ต้นทุน-ผลประโยชน์ระยะสั้นในหลายบริษัท งาน CSR ถูกจัดให้รวมไว้เป็นส่วนหนึ่งของแผนกต่าง ๆ แทนที่จะมีส่วนงานรับผิดชอบโดยตรง ทำให้ต้องแบ่งบุคลากรที่ทำงานด้านนั้น ๆ มารับผิดชอบงาน CSR ซึ่งบุคลากรเหล่านี้ส่วนใหญ่จะไม่เข้าใจในเนื้อหา CSR จริง ส่งผลให้กิจกรรมด้าน CSR ออกมาในเชิงต่าง ๆ มากกว่าจะเป็นการเข้าไปช่วยแก้ไขปัญหาในสังคมอย่างจริงจัง อีกทั้งปัญหาการพูดคุยกับชุมชนที่ไม่แนชัดการสื่อสารถ่ายทอดวัตถุประสงค์เกิดความคลาดเคลื่อนทำให้ชุมชนไม่เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนกิจกรรมนั้น ๆ อุปสรรคสำคัญอีกประการหนึ่งของการทำโครงการ CSR ที่พนักงานบริษัทต้องลงไปทำกิจกรรมร่วมกับคนในชุมชน คือ ความยากลำบากในการสื่อสารให้ชุมชนเข้าใจว่าบริษัทมีเจตนาที่ดีที่ต้องการเข้ามาช่วยเหลือ ไม่ใช่ต้องการทำเพื่อหวังผลประโยชน์แอบแฝง ในส่วนของภาคเอกชนจะไม่ค่อยมีปัญหา เนื่องจากเขาอยากให้เราช่วยอะไรเราก็ให้ความร่วมมือช่วยเหลือตลอดเวลา ความเจริญมันเข้ามาเรื่อย ๆ โรงงานอยู่กลางชุมชนก็ต้องช่วยพัฒนาไปด้วยกันก็มีปัญหาบ้างแต่สุดท้ายก็ประสบความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1. หน่วยงานภาครัฐควรส่งเสริม สนับสนุนการใช้ระบบ "บวร" บ้าน วัด รัฐ ในการสร้างความร่วมมือของทุกหน่วยงานและภาคประชาชน ซึ่งเป็นวิธีการที่ช่วยเสริมสร้างความสามัคคี

1.2 หน่วยงานภาคเอกชนและภาคประชาชนควรกำหนดการทำกิจกรรมการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืนตามหลัก CSR เพื่อความคุ้นเคยกันมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

2.1 ภาคเอกชนควรสนใจเรื่องการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืนตามหลัก CSR และให้ควรให้ความร่วมมือในการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืนตามหลัก CSR ให้มากขึ้นกว่าเดิม

2.2 ภาคเอกชน ทุกหน่วยงาน และประชาชนควรสร้างจิตสำนึก และความรับผิดชอบต่อให้กับตนเองเพื่อสร้างจิตสำนึกรักบ้านเกิดให้มากขึ้น

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรศึกษาวิจัยแนวทางการบูรณาการหลักพุทธธรรมในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR ของภาคเอกชน

3.2 ควรศึกษาวิจัยรูปแบบพุทธบูรณาการเครือข่ายในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลัก CSR ของภาคเอกชน

เอกสารอ้างอิง

โกวิทย์ สวัสดิ์มงคล. (2550). ความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการรถเอกชนร่วมบริการ ขสมก. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาคธุรกิจและภาคประชาสังคมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน. (2552). การพัฒนา CSR ในประเทศไทยและบทบาทอาสาสมัคร (ฉบับแปล). ใน รายงานวิจัย. กรุงเทพมหานคร: เครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาคธุรกิจและภาคประชาสังคมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน.

ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. (2561). โครงการสำรวจพฤติกรรมและทัศนคติของผู้บริโภคเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจในประเทศไทย. เรียกใช้เมื่อ 12 มกราคม พ.ศ. 2559 จาก <http://www.dpu.ac.th/researchcenter>.

สุเมธ กาญจนพันธ์. (2551). กลยุทธ์การบริหารจัดการด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจ. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- Mc Guire, M. (2000). Collaborative Public Management: Assessing What We Know and How We Know It. *Public Administration Review*, 66 (ssup).
- O’Leary R., & Vij, N. (2012). Collaborative Public Management Where Have We Been and Where Are We Going?. *Journal of Management Inquiry*. October 1(2013), 22: 382-392.